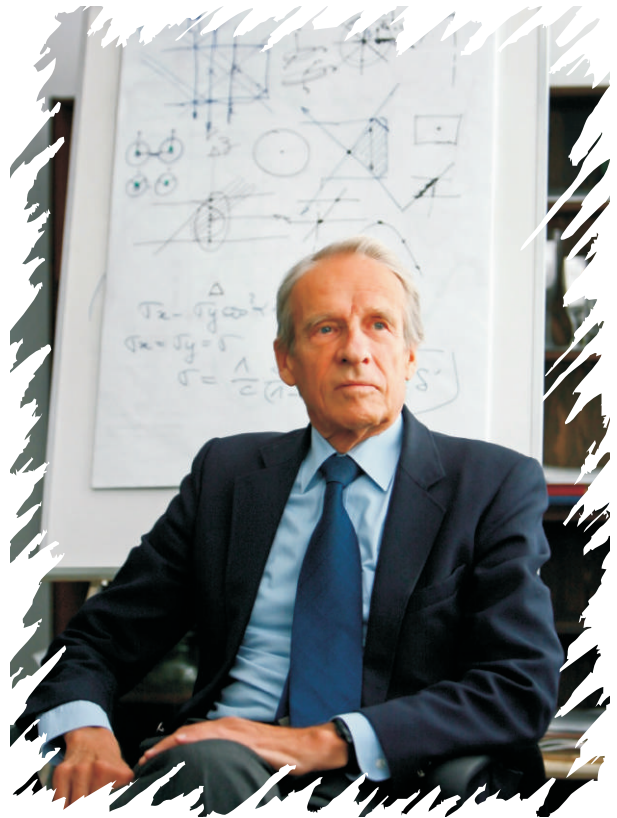

3. DETSEMBER 2014

HILLAR ABEN

85

Hillar Aben on oma 85 eluaasta jooksul jõudnud teha nii palju, et sellest jätkuks mitme mehe elutööks. Kõike tehtut pole võimalik siin kajastada. Küberneetika Instituudi rahva jaoks on ehk märkimisväärsimad Küberneetika Instituudi arendamine ja eriti selle hoone ehitamine Mustamäele ning teadustöö fotoelastsusteooria vallas. Olles aastaid instituudi juhtide hulgas oskas Hillar Aben oma isikliku eeskujuga luua siin sõbraliku ning loominguilise õhkkonna, kus väärtustatakse tööst töösse suhtumist, sügavuti minemist ning kõigi tööde lõpuleviimist. Tema rolli Küberneetika Maja ehitamisel on raske üle hinnata. Ehitusinseneri haridus lubas tal esitada nii projekteerijatele kui ehitajatele vajalikke nõudmisi ja nõuda ka nende täitmist. Tulemuseks on maja, mida pole vaja häbeneda ka kolmkümmend aastat hiljem.

Hillar Aben on pühendanud suurema osa oma ajast ja energiast integraalse fotoelastsusmeetodi loomisele, arendamisele ja rakendamisele ning saavutanud selles silmapaistvaid tulemusi. Tema juhitud laboris väljatöötatud automatiseeritud aparatuur on maailmas ainulaadne ning kasutusel enamuses juhtivates klaasitööstustes. Teadusliku kõrvalpõikena on tema huvi pälvinud ka linnaehituse ja -transpordi optimeerimise probleemid

Hillar Abeni suur kiindumus fotoelastsusmeetodi arendamisse päädis 2009. aastal riigi teaduspreemiaga väga harva väljaantavas kategoorias – preemia innovaatilise tooteni viinud väljapaistva teadus- ja arendustöö eest. Auhinnatud töö „Integraalse fotoelastsusmeetodi teooria, mõõtmistehnoloogia ja aparatuuri väljatöötamine ja rakendamine jääkpingete mõõtmisel klaasitööstuses“ on hiilgav näide sellest, kuidas uued teoreetilised tulemused viiakse loogilise lõpuni – rakendusteni kogu maailma klaasitööstuses. Selline tulemus teeb õnnelikuks iga inseneri hingelaadiga teadlase.

Hillar Abeni huvide ja tegemiste haare on ulatuslik. Viiekümnendatel aastatel oli ta mitmekordne Eesti meister vehklemises. Tema armastus mäesuusatamise vastu on üldteada ja tennis mängis ta veel oma eelmisel juubelil. Kuuekümnendate teisel poolel sai alguse akadeemiline inglise keele klubi, mille presidendiks oli ta aastaid. Sellel klubil oli oma osa paljude teadlaste inglise keele oskuse arendamisel ajal, kui osalemine väliskonverentsidel oli paljudele ainult unistuseks. Tuntud on Hillar Abeni aktiivne kunsti- ja muusikahuvi. Ta on olnud Eesti Teaduste Akadeemia Toimetiste peatoimetaja, Vabariigi Presidendi akadeemilise nõukogu liige. Tänu oma intellektile, erudeeritusele ja elegantsile on Hillar Aben leidnud tunnustust nii kodu- kui välismaal – ta on mitme välismaise akadeemia liige ja pälvinud erinevaid autasusid.

Soovime veel paljudeks aastateks head tervist ja seda nooruslikku energiat, millega on laetud need inimesed, kes teavad, mida nad tahavad teha ja suudavad oma plaane ka ellu viia.